

Antarktika

Dünya'nın en güneyindeki, buzlarla örtülü kıta Antarktika uç iklim koşullarıyla ve sıra dışı coğrafyasıyla her yıl hem binlerce turisti hem de yüzlerce araştırmacıyı kendine çekiyor.

Bazıları az bilinen ilginç yönleriyle Antarktika bu ayki Ayrıntılar köşemizin konuğu.

! Antarktika coğrafi Güney Kutbu'na ev sahipliği yapar. Kutup noktaları Dünya'nın dönüş ekseninin yeryüzünü kestiği noktalarıdır. Ancak eksenin yalpalama hareketinden dolayı yerleri sabit değildir.

! Antarktika Dünya'nın en soğuk yeridir. Dünya'da ölçülen en düşük sıcaklık olan -93,2°C burada ölçülmüştür. Hava o kadar soğuktur ki su buharı havada doğrudan yoğunlaşıp minik buz kristallerine dönüşebilir. Güneşli bir günde güneş ışınları bu kristallerde parlayarak "elmas tozu" denen olguya neden olur.

! Antarktika'daki kuru vadiler, Dünya'nın en kuru yerleridir. Buralarda nem oranı o kadar düşüktür ki neredeyse hiç kar ve buz örtüsü bulunmaz.

! Ortalama olarak en rüzgârlı kıta Antarktika'dır. Ölçülen en şiddetli rüzgâr hızı 327 km/saattir.

! Antarktika yüz ölçümü en büyük beşinci kıtadır.

! Antarktika buz örtüsü Dünya'daki en büyük buz kütesidir. Antarktika'daki buz örtüsünün ortalama kalınlığı 1,6 km'dir. Bu örtü tamamen erirse tüm Dünya'da deniz seviyesinin 5 metre kadar yükselebileceği tahmin ediliyor.

! Antarktika Dünya'nın tatlı sularının %70'ine, buz halindeki tatlı su deposunun ise %90'ına sahiptir.

! Antarktika'nın buz örtüsünün 3,7 km altında Vostok adlı bir tatlı su gölü vardır. Kıtanın buz örtüsü altındaki ve suyu sıvı haldeki 200 gölünün en büyüğüdür.

! Antarktika'daki Derin Göl o kadar tuzludur ki suyu -20°C'de bile sıvıdır.

! 2009-2010'da yapılan bir keşif gezisinde Antarktika'nın buz örtüsünün altında Büyük Kanyon'a rakip olabilecek bir yarık keşfedildi. Yarığın genişliği yaklaşık 10 km, uzunluğu en az 100 km, en derin yerindeyse 1,5 km derinliğindedir.

! Antarktika'daki en yüksek nokta Vinson Masifi'nde, 4987 metredir.

! Antarktika'nın varlığı 1820'ye kadar bilinmiyordu. Sadece bir grup ada olmayıp ayrı bir kıta olduğunun doğrulanması için ise 20 yıl daha geçmesi gerekti.

! 1 Aralık 1959'da 12 ülkenin gizli müzakereleri sonucunda Antarktika Anlaşması imzalandı. Bu anlaşma kıtanın tamamen barışçıl araştırma faaliyetlerine adanmasını sağladı. Şu anda anlaşmada 48 ülkenin imzası var.

! Şu anda Antarktika'da 29 ülkeye ait 109 araştırma istasyonu var.

! Antarktika'yı 2014-2015 sezonunda 36.000'den fazla turist ziyaret etti. Turist sayısı rekoru ise yaklaşık 46.000 turistin geldiği 2007-2008 sezonunda kırıldı.

! Antarktika'yı yurt edinmiş herhangi bir yerli insan topluluğu yok.

! 1979 yılında dünyaya gelen Emile Marco Palma, Dünya'nın bu en güney kıtasında doğan ilk çocuk oldu. Arjantin, Palma'nın annesini hamileyken buraya göndererek kıtanın bir kısmında hak iddia etmek istemişti.

! Antarktika neredeyse tamamen 66° güney enlemiyle sınırlı Antarktika Dairesi'nde yer alır.

! İmparator penguen kış boyu Antarktika'da kalan tek sıcakkanlı hayvandır.

! 1994'ten beri Antarktika'ya yerli olmayan herhangi bir canlı türünün getirilmesi yasaktır.

! 2000 yılının Mart ayında şimdiye kadarki en büyük buzdağı, Ross Buz Sahaneliği'nden kopup ayrıldı. B-15 adı verilen buzdağının uzunluğu 270 km, eni ise 40 km'di.

! Dünya'da rüzgârla oluşan en büyük akıntı olan Güney Kutbu Dolaykutupsal Akıntısı, Antarktika etrafında saat yönünde döner ve ısının, tuzun, besinlerin ve deniz canlılarının Dünya'nın başlıca okyanus çanakları arasındaki hareketinde etkili olur.

! Antarktika meteor avcılığı için en uygun yerdir. Çünkü düşen meteorlar beyaz zeminde kolayca dikkat çeker ve doğal süreçlerden fazla etkilenmeden kalabilirler.

! Antarktika'da yıl boyu araştırmacılar bulunuyor. Sayıları yaz aylarında 4000'i aşarken kış aylarında 1000 dolayına düşüyor.

